

Sygn. akt III PO 2/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania S. Z.

od uchwały Krajowej Rady Prokuratury z dnia 16 grudnia 2015 roku w sprawie odmowy przeniesienia w stan spoczynku z uwagi na niepełnienie służby prokuratorskiej przez okres jednego roku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 2 marca 2016 r.,

oddala skargę.

UZASADNIENIE

Uchwałą z 16 grudnia 2015 r. Krajowa Rada Prokuratury (Rada) odmówiła przeniesienia S. Z. (skarżący) w stan spoczynku z dniem 25 września 2014 r. mimo niepełnienia służby z powodu choroby przez okres roku z uwagi na zawieszenie w czynnościach w tym samym okresie oraz z uwagi na treść prawomocnej uchwały Rady z 17 czerwca 2015 r., czyniącej przeniesienie skarżącego w stan spoczynku bezprzedmiotowym.

W uzasadnieniu uchwały Rada wyjaśniła, że skarżący został powołany na stanowisko prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] 1 kwietnia 2009 r. i pełnił tam służbę do 23 września 2013 r., kiedy zaprzestał świadczenia pracy z powodu niezdolności do pracy, potwierdzonej zwolnieniami lekarskimi za okres od 23 września 2013 r. do 7 maja 2015 r. Prokurator Okręgowy w [...] stwierdził, że zachodzą warunki do przeniesienia skarżącego w stan spoczynku z dniem 25 września 2014 r., z uwagi na wyczerpanie przesłanek z art. 71 § 1 ustawy z 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 133, dalej jako Prawo o ustroju sądów powszechnych) w zw. z art. 62 a ust 1 ustawy dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz.U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599 ze zm., dalej jako ustawa o prokuraturze), przy uwzględnieniu rocznej absencji skarżącego z powodu choroby. Uchwałą z 28 kwietnia 2015 r. Rada odmówiła przeniesienia skarżącego w stan spoczynku, gdyż sam fakt rocznej choroby nie uprawnia samoistnie o przeniesieniu osoby w stan spoczynku.

W wyniku rozpoznania odwołania skarżącego od uchwały, Sąd Najwyższy wyrokiem z 5 listopada 2015 r., III PO 9/15 uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę Radzie do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, iż skarżący jeszcze przed zaprzestaniem świadczenia pracy z powodu choroby został zawieszony w czynnościach służbowych z dniem 5 lipca 2013 r. w związku z postępowaniem Ap V DS .../13 prowadzonym przez Wydział V do spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Apelacyjnej w [...] oraz postępowaniem dyscyplinarnym w sprawie o sygn. PG VII SD .../13. W ocenie Sądu Najwyższego udokumentowana niezdolność do pracy skarżącego z powodu choroby mieszcząca się w całości w okresie zawieszenia tej osoby w czynnościach na podstawie art. 71 ust 1 ustawy o prokuraturze nie upoważnia do stwierdzenia, że nie pełni on służby z powodu choroby.

Rada podzielając stanowisko Sądu Najwyższego uznała, że ponad roczna absencja skarżącego z powodu choroby nie ma żadnego wpływu na przebieg jego służby, gdyż przyczyną jej niepełnienia było zawieszenie w czynnościach służbowych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy o prokuraturze. Tym samym nie stwierdzono podstaw do przeniesienia skarżącego w stan spoczynku na podstawie

art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 62 a ust. 1 ustawy o prokuraturze.

Jednocześnie Rada uznała, biorąc pod uwagę, iż skarżący został uchwałą z 17 czerwca 2015 r. przeniesiony w stan spoczynku z uwagi na uznanie go przez lekarza orzecznika za trwale niezgodnego do pełnienia obowiązków prokuratora, że nie zachodzą przesłanki dotyczące zmiany tej daty i postanowiła odmówić przeniesienia w stan z powodu choroby przez okres roku z uwagi na bezprzedmiotowość takiego wniosku.

Skarżący zaskarżył uchwałę Rady odwołaniem w części dotyczącej określenia daty przeniesienia w stan spoczynku. Zaskarżonej uchwale zarzucił naruszenie art. 71 § 1 i art. 70 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 62 ust. 1 ustawy o prokuraturze, poprzez błędną wykładnię przejawiającą się w przyjęciu, iż nie zachodzą przesłanki dotyczące zmiany daty przeniesienia w stan spoczynku, podczas gdy mając na względzie konieczność zachowania ciągłości trwania stosunku służbowego, co umożliwiłoby zachowanie ciągłości świadczeń i ubezpieczenia z powyższego wynikających, zasadnym było wsteczne przeniesienie w stan spoczynku z dniem 25 września 2014 r.

W uzasadnieniu odwołania skarżący podniósł, że w jego opinii z przepisów art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 62 a ust. 1 ustawy o prokuraturze nie wynikają żadne dodatkowe przesłanki, od spełnienia których uzależnione byłoby przeniesienie prokuratora w stan spoczynku. Skarżący zaznaczył, że konstytucyjnie zagwarantowane prawo prokuratora do wynagrodzenia albo uposażenia w stanie spoczynku decyduje o wskazaniu w uchwale podejmowanej na podstawie art. 70 § 1 w zw. z art. 73 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych takiej daty, aby prokurator nie był w żadnym okresie pozbawiony wynagrodzenia i uposażenia. Skarżący podkreślił, że w jego sprawie zachodzi sytuacja wyjątkowa, która usprawiedliwia „wsteczne” przeniesienie w stan spoczynku. Ustalenie daty przejścia w stan spoczynku na dzień uznania skarżącego przez lekarza orzecznika za stale niezdolnego do pełnienia obowiązków prokuratorskich powoduje powstanie okresu niejasności stanu prawnego zatrudnienia skarżącego w czasie od 25 września 2014 r. do 3 maja 2015 r. Z owym stanem niepewności zatrudnienia wiążą się dodatkowe problemy,

dotyczące chociażby podmiotu zobowiązanego do opłaty składek ubezpieczeniowych, prawa do wynagrodzenia czy też urlopu wypoczynkowego. Ponadto skarżący zaznaczył, że w ww. okresie zarówno on, jak i jego małoletnia córka korzystali z ubezpieczenia zdrowotnego, na rzecz którego nie były odprowadzane żadne składki. Ponadto skarżący zauważył, że z żadnego przepisu Prawa o ustroju sądów powszechnych nie wynika, że datą przeniesienia prokuratora w stan spoczynku jest data wydania przez lekarza orzecznika orzeczenia o niezdolności do pracy. Wydanie uchwały z taką datą spowodowało dla skarżącego negatywne skutki w postaci utraty wynagrodzenia i ubezpieczenia zdrowotnego za okres od 25 września 2014 r. do 3 maja 2015 r.

Skarżący podkreślił, że Rada podejmując skarżoną uchwałę i nie uzasadniając jej naruszyła art. 7 i 32 Konstytucji RP, poprzez pozbawienie go ubezpieczenia i wynagrodzenia przez okres ponad 7 miesięcy, podczas gdy w przypadku innych prokuratorów, młodszych wiekiem i stażem, sytuacja taka nie miała miejsca.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie skarżącego okazało się bezzasadne.

Wyjaśnienie motywów jakimi kierował się Sąd Najwyższy oddalając odwołanie należy rozpocząć od przypomnienia, że odwołanie to wniesiono od uchwały Rady podjętej w postępowaniu wszczętym na wniosek Prokuratora Okręgowego w [...] o przeniesienie skarżącego w stan spoczynku z dniem 25 września 2014 r. na podstawie art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 62a ust. 1 ustawy o prokuraturze, to jest ze względu na niepełnienie służby prokuratorskiej przez skarżącego przez okres roku z powodu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą. Uchwałą [...] Rada odmówiła przeniesienia skarżącego w stan spoczynku. Uchwała ta została zaskarżona odwołaniem. Równolegle do postępowania z odwołania od uchwały nr [...], przed Radą toczyło się postępowanie z wniosku skarżącego o przeniesienie w stan spoczynku na podstawie art. 62a ust. 1 ustawy o prokuraturze w związku z art. 70 § 1 oraz z art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych, to jest z powodu uznania

wnioskodawcy przez Komisję Lekarską ZUS za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków prokuratora z powodu choroby i utraty sił. Rada uwzględniła ten wniosek i uchwałą z 17 czerwca 2015 r. przeniosła skarżącego w stan spoczynku z dniem 4 maja 2015 r. Uchwała ta została zaskarżona przez skarżącego odwołaniem w części określającej datę przeniesienia go w stan spoczynku. Odwołanie od uchwały zostało oddalone wyrokiem Sądu Najwyższego z 9 września 2015 r., III PO 8/15. Natomiast późniejszym wyrokiem z 5 listopada 2015 r., III PO 9/15 Sąd Najwyższy uchylił uchwałę i przekazał sprawę Radzie do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie wspomniany na wstępie wniosek Prokuratora Okręgowego o przeniesienie skarżącego w stan spoczynku z dniem 25 września 2014 r. na podstawie art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 62a ust. 1 ustawy o prokuraturze, uchwałą z 16 grudnia 2015 r. Rada odmówiła uwzględnienia tego wniosku z uwagi na zawieszenie skarżącego w czynnościach w okresie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą oraz z uwagi na treść prawomocnej uchwały Rady z 17 czerwca 2015 r., czyniącej przeniesienie skarżącego w stan spoczynku bezprzedmiotowym.

Z tak sformułowanej sentencji uchwały Rady wynika, że jest to uchwała umarzająca postępowanie z wniosku Prokuratora Okręgowego o przeniesienie skarżącego ze względu na niepełnienie służby przez okres roku z powodu choroby, ponieważ rozpoznanie tego wniosku stało się bezprzedmiotowe w wyniku przeniesienia skarżącego w stan spoczynku z powodu uznania go za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków prokuratora na mocy uchwały Rady [...]. Uchwała Rady stała się prawomocna w wyniku oddalenia odwołania skarżącego na mocy wyroku Sądu Najwyższego z 9 września 2015 r., III PO 8/15. Na mocy uchwały skarżący został przeniesiony w stan spoczynku z określoną datą, a odwołanie kontestujące tę datę nie zostało uwzględnione. Skoro kwestia przeniesienia skarżącego w stan spoczynku oraz daty tego przeniesienia były już prawomocnie rozstrzygnięte w dacie orzekania przez Sąd Najwyższy w sprawie III PO 9/15 z odwołania od wcześniejszej, negatywnej dla skarżącego uchwały Rady, Sąd Najwyższy musiał uwzględnić odwołanie skarżącego i uchylić uchwałę Rady [...]. W postępowaniu wywołanym odwołaniem od uchwały Rady, do którego

stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu kasacyjnym, Sąd Najwyższy nie ma bowiem kompetencji do uchylenia uchwały i umorzenia postępowania przed Radą z powodu jego bezprzedmiotowości (per analogiam zob. wyrok Sądu Najwyższego z 19 lutego 2009 r., III SK 31/08 oraz wydana w jego następstwie decyzja Prezesa UOKiK z 30 grudnia 2010 r., o umorzeniu postępowania). W sytuacji, gdy na podstawie późniejszej prawomocnej uchwały Rady prokurator został przeniesiony w stan spoczynku, wcześniejsze postępowanie w sprawie z wniosku o przeniesienie prokuratora w stan spoczynku staje się bezprzedmiotowe, gdyż o przeniesieniu w stan spoczynku oraz o dacie tego przeniesienia rozstrzygnięto już wiążąco w innym postępowaniu. Po uprawomocnieniu się uchwały Rady ponowne rozpatrzenie sprawy jest możliwe tylko w przypadku ujawnienia się nowych okoliczności (art. 62a ust. 1 ustawy o prokuraturze w związku z art. 45 ust. 1 ustawy o KRS). Takich okoliczności nie ujawniono w niniejszej sprawie, dlatego podejmując uchwałę zaskarżoną w niniejszej sprawie Rada nie mogła przenieść skarżącego w stan spoczynku z inną datą, wcześniejszą względem daty wskazanej w prawomocnej uchwale nr 336/2015.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

kc